

T.C.
ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ VE ESER ÖNERİSİ HAZIRLAMA ESASLARI

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu Tez ve Eser Önerisi Hazırlama Esasları'nın amacı, Adıyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca Adıyaman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanan tez ve eser önerisi hazırlama ile ilgili esasları düzenlemektir.

2. KISALTMALAR VE TANIMLAR

Tez ve Eser Öneri Hazırlama Esaslarında kullanılan kavramlar aşağıdaki anlamları ifade eder:

- a) **Enstitü:** Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- b) **Anabilim / Anasanat Dalı:** Enstitü'de eğitim programı bulunan Anabilim/Anasanat Dalı.
- c) **Tez:** Yüksek lisans tezi, doktora tezi ya da sanatta yeterlik tezi.
- ç) **Öneri:** Tez ya da sanatta yeterlik eseri önerisi.

3. TEMEL İLKELER

- Tez ve eser önerilerinde kullanılan terimlerde birlik sağlanmalıdır. (Örneğin tez ve eser önerisi metninde 'kanun' / 'yasa', 'tabiat' / 'doğa', 'teori' / 'kuram' gibi aynı anlama gelen terimlerin hangisi tercih edilecekse, o terim kullanılmalıdır.)
- Tez ve eser önerilerinde üslup birliği sağlanmalıdır.

4. TEZ / ESER ÖNERİSİ YAZIMINDA KULLANILACAK KÂĞIT CİNSİ VE SAYFA DÜZENİ

4.1. Kâğıt Özellikleri

Tez / Eser Önerisi, normal olarak A4 boyutunda birinci hamur kâğıdın tek yüzüne yazılır. Ancak, tez/eser önerisi yazımında çeşitli tablo, grafik, şekil vb. için A4 boyutundan farklı kâğıt kullanılabilir.

4.2. Sayfa Düzeni

Kenar Boşlukları: Kâğıdın alt ve üst kenarlarından 3 cm, sağ kenarından 2,5 cm ve sol kenarından 4 cm boşluk bırakılmalı ve kalan kısım yazı alanı olarak kullanılmalıdır. Kalan kısım yazı alanı olarak kullanılmalıdır.

Sayfa Numaraları: Sayfa numaraları parantez, çizgi vb. işaretler kullanılmadan kâğıdın üst kenarından 2,5 cm aşağıya, yazı çerçevesinin sağ üst kösesine yazılmalıdır. Kapağa numara yazılmamalıdır.

Numaralandırma: Kapaktan sonra, bütün sayfalar numaralandırılır, ancak ana bölümlerin sayfa numaraları gizlenir. Sayfalar ise (1, 2, 3, 4, 5...) şeklinde numaralandırılır.

Yazı Tipi ve Boyutu: Times New Roman tipinde 12 punto boyutlarında yazı karakteri kullanılmalıdır.

Satır Araları: Metin içinde satır aralarında 1,5 satır (18 punto) boşluk bırakılmalıdır.

Paragraflar: Başlıklar dâhil bütün metin soldan ve sağdan bloklanmış, hizalı olarak yazılmalıdır. Tüm başlıklardan hemen sonra gelen ilk paragraf, girinti yapılmadan sola dayalı yazılmalı, izleyen paragraflarda soldan bir TAB (1.25 cm) girinti yapılarak yazılmalıdır.

4.3. Bölüm Başlıkları

Başlıklandırılmada, birinci düzey olan her bölümün bir başlığı ve numarası vardır. Bölüm numarası başlıktan önce mutlaka yazıyla (**BİRİNCİ BÖLÜM** şeklinde) verilmelidir. Birinci düzey bölüm numarası ve başlığı yazı alanının üst kenar çizgisinin 1.5 satır aralığı aşağısından başlar, başlık büyük harflerle koyu olarak yazılır ve satırda ortalanır. Bölüm numaraları ile bölüm başlığı arasında boşluk bırakılmaz. Birinci düzey bölüm başlığından sonra tek 1.5 satır aralığı boşluk bırakılarak sola dayalı yazılır ve yazı sürdürülür. Birinci düzey başlıklar her zaman yeni bir sayfada verilmelidir. Tablo 1’de tez başlıklarının numaralandırılmasında izlenen yöntem yer almaktadır.

Tablo 1. Başlıklarda şekil şartları

Düzye	Biçim
1	Ortalı, koyu ve her sözcüğün baş harfi büyük olmalıdır.
2	Sola dayalı, koyu ve her sözcüğün baş harfi büyük olmalıdır.
3	Sola dayalı, 2. düzey başlığa göre 1 cm içerden, koyu ve sadece ilk sözcüğün baş harfi büyük olmalıdır.
4	Sola dayalı, 3. düzey başlığa göre 1 cm içerden, italik, koyu ve sadece ilk sözcüğün baş harfi büyük olmalıdır.
5	Sola dayalı, 4. düzey başlığa göre 1 cm içerden, italik ve sadece ilk sözcüğün baş harfi büyük olmalıdır.

5. TEZ / ESER ÖNERİSİ’NİN DÜZENLENMESİ

5.1. Tez Önerisi Hazırlama Sıralaması

- 1- TEZİN ADI
- 2- KONUSU (Kuramsal Çerçeve)
- 3- AMACI
- 4- ÖNEMİ
- 5- YÖNTEMİ
  - 5.1- Varsayımlar
  - 5.2- Kapsam ve Sınırlılıklar
  - 5.3- Veri Toplama Tekniği
- 6- ZAMANLAMA
- 7- KAYNAKÇA
- 8- ÇALIŞMA PLANI
- 9- EKLER

NOT: Metin içerisinde geçen "tez" kelimesi sanatta yüksek lisans ve sanatta yeterlikte hazırlanacak "eser"i de kapsar. Tez önerisi için bir kapak oluşturulur (Ek:1).

5.2. Tez Önerisi Hazırlamada Dikkate Alınması Gereken Hususlar

5.2.1. TEZİN ADI: Tezin adı, tezin konusunu açıkça belirten bir ad olmalıdır. Çok uzun, anlaşılması güç ve çok genel tez adlarından kaçınılmalı, gerekirse alt başlık konulmalıdır. Araştırma ilerledikçe, tezin adında, esaslı değiştirmeyecek şekilde yönetmeliğe uygun olarak gerekli işlemlerin uygulanmasından sonra Enstitü Yönetim Kurulu Kararı ile değişiklik yapılabilir.

5.2.2. KONUSU: Burada, hangi konunun araştırılacağı açıkça belirtilir. Tez konusunun birkaç cümle ile yansıtılması uygun olur. Bundan sonra, gerekli görülürse, tez konusunu daha anlaşılır duruma getirmek için ek açıklamalar yapılabilir.

5.2.3. AMACI: Tezin niçin, hangi amaçla yapılmak istenildiği açık bir biçimde ifade edilmelidir. Tezin birden fazla amacı olması halinde, her bir amacın ayrı ayrı açıklanması gerekir.

5.2.4. ÖNEMİ: Neden başka bir konunun değil de bu konunun seçildiği gerekçeli olarak açıklanmalıdır. Bu kısımda, tezin konusu ve amacı ile doğrudan ilgili çalışmalardan bahsedilerek, bunların önerilen tez konusunu hangi boyutları ile ele aldığı ya da almadığı belirtilir. Ayrıca, tezden elde edilen sonuçların teori ve uygulamaya sağlayacağı katkılara ya da getireceği yeniliklere de bu kısımda yer verilir. Tezin, özellikle doktora tezinin temeli, konunun ele alınışı ya da her ikisi açısından orijinalliği ve bilime hangi ölçüde katkı sağlayacağı açık olarak ortaya konur ve bilimsel açıdan önemi belirtilir.

5.2.5. YÖNTEMİ: Tezin, nasıl bir yol izlenerek hazırlanacağı hakkında bilgilere yer verilmelidir.

- **Kuramsal Çerçeve:** Hangi teori veya modele göre, nasıl bir yaklaşımla tez konusunun ele alınacağı belirtilir. Hangi gerekçelerle söz konusu teori, model veya yöntemin tercih edildiği açıklanır. Diğer bölümlere göre daha uzun ve içerik olarak daha yoğun olan bu bölüm, tezin herhangi bir araştırma / inceleme değil, bilimsel bir araştırma / inceleme olduğunun adeta kanıtlandığı yerdir. Kuramsal çerçevede, araştırmacının yaratıcılığı sergilenir. Burada, gerekirse tezde kullanılacak temel kavramların kendine özgü tanımlarına yer verilebilir. Özellikle, tartışmalı kavramlar için gerekçe ve kaynak gösterilmesi gerekir.

- **Varsayımlar:** Bu kısımda, tezin kuramsal çerçevesinin oturtulduğu varsayımlara yer verilir. Bilindiği gibi varsayım bir olayı ya da birtakım olayları açıklayabilmek için önceden kabul edilmiş doğrulardır. Varsayımların açık ve net olarak belirtilmesi gerekir.

- **Kapsam ve Sınırlılıklar:** Tezin kapsamında, araştırılacak konunun neleri kapsayacağı (konu, yer ve zaman) belirtilir. Araştırma uygulamalı ise gözlem ve örneklem hakkında bilgi verilir. Tez konusu ile ilgili olmakla birlikte tezin içinde ele alınmayacak konular gerekçeli olarak (veri, kaynak, güçlük, zaman, varsa maliyet sınırlamaları vb. durumlar) belirtilerek, açıklığa kavuşturulur.

- **Veri Toplama Tekniği:** Burada, hangi veri toplama tekniklerinden yararlanılacağı hakkında bilgi verilir; alan ile ilgili yapılacak kaynak taraması anlatılır. Uygulamalı tezlerde gözlem, görüşme, örnek olay incelemesi vb. tekniklerden hangisinin, neden seçildiği gerekçeli olarak yazılır. Toplanan veriler / verilere ve uygulanacak istatistiksel işlemler hakkında bilgi verilir.

5.2.6. ZAMANLAMA: Tezin hazırlanması için gereken zaman, aşama aşama ayrıntılı olarak gösterilir. Kaynak araştırması, veri toplamaya uygulama, değerlendirme ve yazmaya ne kadar zaman ayrılacağı ve bunlara ait tahmini tarihler belirtilir. Zamanlamada Enstitü'nün "Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği"nde tanınmış olan normal süre esas alınır.

5.2.7. KAYNAKÇA: Burada, tez önerisinin kaynakçası, tez hazırlama esaslarında belirlenen usule göre yazılır.

5.2.8. ÇALIŞMA PLANI: Bu başlık altında, tez için öngörülen "taslak plan" verilir. Taslak plan araştırma boyunca gelişerek değişecek olan plandır. Taslak planda, konu ile ilgili genel bilgilerin verildiği girişin ardından, çalışmanın kuramsal çerçevesi, verilerin değerlendirilmesine ilişkin bilgiler ve varılan sonuçlar ayrı bölüm ve başlıklar altında düzenlenmelidir.

5.2.9. EKLER: Çizelge, fotoğraf, harita-kroki, anket, kavram açıklamaları gibi gerekli görülen bilgi ve belgeler Ek olarak sunulabilir.

5.3. DİĞER HUSUSLAR

Bu Tez ve Eser Önerisi Hazırlama Esaslarında belirtilmeyen hususlarda Enstitü Yönetim Kurulu'nun kararına uyulur.

5.4. YÜRÜRLÜK

Bu Tez ve Eser Önerisi Hazırlama Esasları 2012-2013 Öğretim yılı Güz yarıyılından itibaren yürürlüğe girer.

5.5. YÜRÜTME

Bu Tez ve Eser Önerisi Hazırlama Esasları Enstitü Müdürü tarafından yürütülür.

EK 1. KAPAK ÖRNEĞİ**TEZİN / ESERİN ADI**

1.5 satır aralığıyla
6 boşluk

HAZIRLAYAN

1.5 satır aralığıyla
6 boşluk

TEZİN / ESERİN TÜRÜ**Anabilim Dalı****Tez Danışmanı / Ünvanı Adı Soyadı**

1.5 satır aralığıyla
6 boşluk

Adıyaman**Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü****Haziran, 201...**